# EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU KUUKIRI 04/2019

***EMALi kuukirja järgmine number ilmub 2. mail***

***juhatus:*** juhatus@maastikuarhitekt.ee
Kristiina Kupper (523 3340), Ülle Kunnus (514 7885), Laura Männamaa, Gerly Toomeoja
***koordinaator:*** Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee 5060 834
***kuukiri:*** Minea Kaplinski minea@maastikuarhitekt.ee 5690 0694

## Selgunud on Männi pargi ideevõistluse tulemused

Mustamäe Linnaosavalitsuse poolt algatatud Männi pargi maastikuarhitektuurse ideevõistluse korraldas Eesti Maastikuarhitektide Liit koostöös Tallinna Keskkonnaametiga.

9. novembril 2018 väljakuulutatud ideekonkursi eesmärgiks oli saada võistlusala piires terviklikult lahendatud, lähtetingimustele vastav Männi pargi ideelahendus, sh uuendada multifunktsionaalset pargiruumi tegevuste põhiselt, luua kaasaaegse kujundusega pargiruum, kus on erinevatele elanike-gruppidele loodud võimalused mängimiseks, liikumiseks, puhkamiseks ja vaba aja veetmiseks arvestades lahenduses ka olemasoleva haljastusega ja pargiala õrna pinnasega.

Konkurss korraldati kaheetapilisena. Võistluse esimeses voorus kvalifitseerus 11 osalemistaotlust ning esitatud portfooliote põhjal valis žürii välja neli võistlejat, kes esitasid konkursi teises voorus Männi pargi ideekavandid.

Võistluse teises etapis esitati ideekavandid märgusõnadega: „Männiöölane“, Sild“, „Tiritamm“ ja „Tuulelohe“.

19. märtsil 2019 toimunud koosolekul otsustas žürii kuulutada Männi pargi ideevõistluse võitjaks ideekavandi „Männiöölane“. Esimese koha auhinnatasu on 5000.- eurot. Väljavalitud töö autori(te)ga jätkatakse koostööd. Ülejäänud 3 teises etapis osalejat saavad ergutuspreemiad igaüks summas 1500.- eurot.

Võistlusele märgusõna all esitatud premeeritud tööde nimekaartide avamine toimus 22. märtsil 2019 avalikul koosolekul Mustamäe LOV halduskogu saalis Tallinnas Tammsaare tee 135.

Võidutöö „Männiöölane“ autoriks on Kersti Lootus, Lidia Zarudnaya, Liivi Mäekallas ja Kadri Uusen (Lootusprojekt OÜ). Ergutuspreemiad said võistlustöö „Tiritamm“ autor Villem Tomiste (OÜ Stuudio Tallinn), märgusõnaga „Tuulelohe“ töö autorid Grete Veskiväli ja Eve Komp (Punktiir OÜ) ning märgusõna all „Sild“ esitatud võistlustöö „Litoriina“ autorid on Ülle Grišakov, Triin Järve, Eda Vane ja Olga Borisik (Kivisilla OÜ).

Auhinnad maksab premeeritud tööde autoritele välja Eesti Maastikuarhitektide Liit.

Ideekonkursi võitjaga sõlmitakse tema pakutud kavandi alusel projekteerimistööde leping Männi pargi puhkeala rekonstrueerimiseks.

## Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemiate 2019. a konkurss

Konkursi eesmärk on tunnustada väljapaistvaid erialaseid saavutusi.

Tööde esitamise tähtaeg on **10. mai 2019**.

Tudengiprojekti esitamise tähtaeg on **23. juuni 2019**.

**Kandidaate oodatakse järgmistes kategooriates:**

- avalik ruum;
- tequ (publikatsioon, sündmus, näitus, vana pärl, aasta klient või mõni muu maastikuarhitektuuri seisukohalt märkimist vääriv toetav otsus);
- sündmusruum (eri valdkondade professionaalide koostöös sündinud ajutine, hooajaline või püsiv ruum, milles on ruumiga sünteesitud mitmeid meediume, kunstivorme jne);
- aed (sh ka kortermajade hoovialad);
- maastikuarhitektuuri kontseptsioon (n-ö sahtliprojekt, välja-ehitamata innovatiivse ideega töö, näiteks võistlustöö vms);
- aasta tudengiprojekt (kursusetöö või muu ülikoolis õppimise perioodil koostatud projekt, tekst, muu teos või sündmus, mis on valminud/toimunud kuni 23. juunini);
- koostööpreemia (tunnustatakse koostööd, mille tulemusel valmis silmapaistev, terviklik ja innovatiivne sündmus või objekt.)

**Osavõtutingimused**

- konkursile võib esitada vaid varem nomineerimata teoseid, lubatud on varem esitatud tööd;
- konkursile esitatavad tööd peavad olema valminud 2014 jaanuar kuni mai 2019;
- tudengiprojekt peab olema valminud vahemikus 2017 september kuni juuni 2019.

**Kandidaatide esitamine**

Kandidaatide esitamise õigus on kõigil eraisikutel ja asutustel;

Kandidaadi esitamiseks tuleb täita veebivorm, mille lingi saadame lähipäevil. Vormis on nõutud väljadeks:

- objekti/teo/sündmuse/projekti vms täielik nimetus (ja aadress);
- nomineeritavad – objekti/teo/sündmuse/projekti vms autor/autorid ja kontaktandmed (e-posti aadress, aadress, kontakttelefon);
- panustajad – projekteerimismeeskonna (kaastöötajate) nimed ja kontaktandmed, ehitaja, projekti juht, tellija jne;
- teose/objekti/sündmuse valmimise aeg;
- kui tegemist on privaatse ruumiga, siis omaniku või tellija nõusolek objekti külastamiseks ja tema kontaktandmed;
- lühike, vabas vormis tekstiline objekti kirjeldus ja põhjendus, miks esitatu sobib preemia kandidaadiks;
- graafiline materjal – objekti tutvustavad fotod, joonised ja muu graafiline materjal (kõiki üks kuni viis ühikut) (suurus kokku kuni 100 MB):

**Žürii**

Esitatud kandidaatide seast valib nominendid ja preemiasaajad välja maastikuarhitektidest ja arhitektidest koosnev žürii, kuhu kuuluvad:

- Martin Allik, maastikuarhitekt, Mareld landskapsarkitekter AB;
- Kristjan Nigul, maastikuarhitekt, Väli maastikuarhitektid;
- Kaja Pae, arhitekt, arhitektuuriajakirja Maja peatoimetaja;
- Kristi Grišakov, urbanist-linnaplaneerija, TalTechi ehituse ja arhitektuuri instituudi programmijuht;
- Merle Karro-Kalberg, maastikuarhitekt, Artes Terrae, kultuurilehe Sirp arhitektuuritoimetaja.

Eesti Maastikuarhitektide Liidul on õigus heatasemeliste kandidaatide puudumisel jätta preemiad välja andmata.

Žüriil on õigus kandidaate nomineerida sobivamas kategoorias, vajadusel luua täiendav preemiakategooria ning anda välja lisatunnustused.

Preemia nominendid avalikustatakse pärast žürii otsuste tegemist. Esialgsete kandidaatide nimekirja ei avalikustata.

Laureaadid kuulutatakse välja ning auhinnad antakse üle 2019. aasta arhitektuuripreemiate auhinnatseremoonial 6. detsembril.

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemiate välja andmist toetab Eesti Kultuurkapital.

Küsimusi saab esitada aadressile

merle@maastkuarhitekt.ee

### Muudatused maastikuarhitekti kutsekomisjoni liikmetes

Kutsenõukogu otsusega kinnitati maastikuarhitekti kutsekomisjoni uueks esimeheks **Ülle Kunnus** ning uueks aseesimeheks **Rutt Piir**.

### EMALi juhatus avaldas toetust Eesti Arboristide Ühingu puude kaardistamise projektile

Eesti Arboristide Ühing soovib alustada arbostistide, maastikuarhitektide, haljastajate, KOVi spetsialistide ja teiste ekspertide koostöös oluliste puude kaardistamist. Idee ajendiks on tõsiasi, et aeg-ajalt leitakse tööde käigus erilisi puid, mille kohta oleks otstarbekas infot kuskil talletada. Siia alla käivad nii märkimisväärseid kodumaiseid isendid kui võõrliigid (näiteks kõrgetüveline sarapuu, california ebaküpress jne), mille täpsem jälgimine annaks ülevaadet selle kohta, kuidas on need liigid Eestis vastu pidanud ja kas neid on mõistlik uushaljastust projekteerides kasutusse võtta või mitte. Info plaanitakse kättesaadavaks teha e-elurikkuse lehel ning projekti rahastamiseks on taotlus esitatud KIKile. Projektile on EMAL avaldanud omapoolset toetust.

### Rahvusvaheline maastikuarhitektuuri auhind LILA

LILA ehk Landezine International Landscape Award ootab kandidaate kuues kategoorias - avalik ruum, infrastruktuuriobjektid, korterelamute aiad, eramajade aiad, turismiobjektidega seotud projektid (hotellid, kuurortid, baarid), maastikuarhitektuuribüroo. Auhinda annab välja rahvusvaheline maastikuarhitektuuri ajakiri Landezine. Kandidaatide esitamise tähtaeg on **12. aprillil**. Lisainfo SIIT.

### Rahvusvaheline konverents "Hidden Geographies" Sloveenias

29.-31 augustil 2019 toimub Sloveenia pealinnas Ljubljanas EUROGEO rahvusvaheline konverents peidetud geograafiast. Konverents püüab avada tänase üha keerulisemaks muutuva maailma peidetud geograafiatasandite tekkepõhjuseid ja tagajärgi. Konverentsile ettekandeabstrakti esitamise ja osavõtu-registreerumise tähtaeg on **26. aprillil**. Täpsema info ajakava, hinna ja juhiste kohta leiate SIIT.

### Film "Viis aastaaega: Piet Oudolfi aiad" kinos Artis

10. aprillist 30. aprillini on võimalus kinos Artis (Estonia pst 9, Tallinn) näha dokumentaalfilmi maailma ühest mõjukamast aiakujundajast ja maastikuarhitektist Piet Oudolfist. Lisainfo seansside kohta SIIT.

### EKA avatud loengute sari

Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri- ja linnaplaneerimise osakond kutsub kõiki kuulama avatud loengusarja, kus astuvad üles arhitektid ja linnaplaneerijaid üle kogu maailma. Loengud toimuvad aadressil Põhja pst 7, Tallinn. Lisainfo veebist www.avatudloengud.ee

Järgmised kinnitatud loengud on alljärgnevad:

**25.04** - Peter Cook // CRAB // London

## JUHATUS:

**07.03 toimunud juhatuse koosoleku olulisemad punktid:**

- Liikmemaksude temaatika
- Liidu aastapreemiad ja aastapreemiate ürituse korraldus
- Üldkoosoleku ettevalmistus
- Liidu meened

**Kulka 2018. aasta I voorust said rahastuse**

- EMALi esindajate osalemine IELA World kogunemisel Oslos 1300 €
- Seminari "Materjalikasutus maastikukujunduses" korraldamine 1300 €
- Koolituste "Põõsaste kasutamine avalikel aladel" korraldamine 1000 €
- Eesti Arhitektuuripreemiad 2019 korraldamine 20 000 €
- EMALi aastapreemiate konkursi läbiviimine- juhi ja žüritöö ning fotograafiteenuse tellimiseks. 2750 €

**10.04 juhatuse koosoleku esialgne päevakord:**

- Üldkoosoleku ettevalmistus
- Kommunikatsioonikava
- Töökord

Eesti Maastikuarhitektuuri Üliõpilaste Selts

**APRILL – Maastikuarhitektuurikuu 2019**

Juba kaheteistkümnendat korda tähistab EMÜS rahvusvahelist maastikuarhitektuuri kuud. Nii nagu varasematel aastatel, toimub ka seekord aprillikuu raames seeria erinevaid üritusi: installatsioon ning sellega kaasnevad töötoad, piknik "Pilk-nik taevasse", katusematk, fotokonkurss "Pilk üles!", EMÜSi 20. sünnipäeva (juubeliaasta) tähistamine ning vilistlaste kokkutuleku korraldamine.

Aprillikuu teemaks 2019. aastal on "Pilk üles!". Eesmärgiks on juhtida inimeste tähelepanu atmosfääris olevale kasutamata (õhu)ruumile, milles on maastikuarhitektuuriline potentsiaal.

Rohkem infot peagi EMÜSi kodulehel ja *facebook*is.

**EMÜS 20. aastat ja vilistlaste kokkutulek**

20. aprillil tähistab EMÜS oma 20. sünnipäeva, korraldades selle tähistamiseks esimest korda EMÜSi vilistlaste kokkutuleku. Sündmusele on oodatud kõik vilistlased, liikmed ja EMÜSiga seotud isikud, kes on aastate jooksul panustanud maastikuarhitektuuri tudengite liikumisse.

Terve päeva vältel on võimalus rännata veidi ajas tagasi – meenutada tudengiaega, kohtuda inimestega, keda pole ammu kohanud, arutleda maastikuarhitektuuri üle ning tänada inimesi, kes panustavad või on panustanud tudengite erialaseltsi arengusse. Ühtlasi toimuvad erialased arutelud ja üks väljakutseterikas töötuba. Õhtu kulmineerub sünnipäevapeoga EMÜSi ruumis.

Lisaks kutsume üles endisi EMÜSi liikmeid saatma meile fotomeenutusi EMÜSi aegadest, et saaksime täiendada Seltsi portfooliot.

Rohkem infot ürituse kohta: juhatus@emys.ee

**ELASA 2019 kohtumine Eestis ja Soomes**

Augustis 2019 korraldab EMÜS koostöös soomalastega European Landscape Architecture Students Association (ELASA) kohtumist. Rahvusvaheline maastikuarhitektuuri eriala tudengite kohtumine toimub Eestis juba kolmandat korda ning sinna tuleva kokku maastikuarhitektuuri tudengid üle Euroopa. Kohtumine toimub 6.-17. augustil. Programm sisaldab 8-päevast ekskursiooni Eestimaal ja 4-päevast programmi Soomes.

2019 aasta kohtumise teema on "*Finest Landscape*"**.**

EMÜSi korraldusmeeskond teeb igapäevaselt tööd selle nimel, et rahvusvaheline kohtumine Eestis ja Soomes tuleks meeleolukas. Viimastel aastatel on osalemine ELASA kohtumistel olnud emüslaste seas populaarne ning see on taganud rahvusvaheliste tudengite suure huvi Eesti ja siinse maastikuarhitektuuri vastu. Kohtumisele on oodata üliõpilasi 18 erinevast riigist. Üritus kuulutatakse välja aprilli lõpus.

Ürituse kohta rohkem infot: elasa.info@emys.ee

*ELASA 2019 korraldusmeeskond. Sügis 2018.*

## VÕISTLUSED:

**Viikanlahti 2030**

Tampere kesklinna Viikanlahti piirkonnale on välja kuulutatud rahvusvaheline linnakujundusvõistlus, et endise reoveepuhastusjaama asemele kujundaja kuni 3000 elanikuga uus elamupiirkond. Tegu on kaheetapilise võistlusega, mida korraldatakse Soome Arhitektide ja Maastikuarhitektide Liidu ning Tampere linna koostöös. Esimeses etapis oodatakse osalejatelt kontseptuaalseid üldplaane, teises etapis tegeletakse edasi detailsemate kavandite ning ideede ökoloogliste ja majanduslike mõjudega. Konkursi auhinnafond on 165 000 € ning täiendavalt makstakse igale II etappi jõudnud tööle preemiaks 30 000 €. I etapi kavandite esitamise tähtaeg on **27. septembril**. LIsainfo SIIT.

**Kristjan Palusalu mälestusmärgi kunstikonkurss**

Riigi Kinnisvara AS koostöös Tallinna Vanglaga kuulutas välja kunstikonkursi, et leida sobivaim skulpturaalne ideelahendus Kristjan Palusalu mälestusmärgile. Mälestusmärgi asukohaks on planeeritud Tallinna uue vangla välisterritooriumil pääslahoone lõunapoolse otsa esisel asuv sillutatud plats. Osalemistaotluse esitamise tähtaeg on **5. aprill 2019**. Lisainfo SIIT.

**Veneetsia Arhitektuuribiennaali Eesti ekspositsiooni kuraatorikonkurss**

Eesti Arhitektuurikeskus (EAK) kuulutas välja rahvusvahelise konkursi, et leida parim idee ja kuraator Eesti väljapanekule 2020. aastal toimuval Veneetsia XVII arhitektuuribiennaalil. Võistluse eesmärk on leida parim ideekavand, mis tutvustab Eesti arhitektuuri ja linnaehitust ning tõstab meie arhitektide ja arhitektuurimõtte nähtavust maailmas. Kaheetapilise võistluse esimeseks etapi tähtaeg on **22. mail**. Lisainfo SIIT.

## SÕNA SAAVAD UUED LIIKMED

Selleks, et saada erialakaaslastega paremini tuttavaks, on edaspidi plaanis kõiki EMALi uusi liikmeid kuukirjas lühidalt tutvustada. Seekord tutvume Kadi Niguliga.

**KADI NIGUL**

**Milline on sinu hariduskäik?**

Õppisin maastikuarhitektuuri TTÜ Tartu Kolledžis ning magistriastmes olin aasta täiendõppel Kopenhaageni Ülikoolis (maastikuarhitektuuri ja linnaplaneerimise erialal).

**Kuidas leidsid tee just maastikuarhitektuuri juurde?**

Maastikuarhitektuuri juurde leidsin tee pigem juhuslikult. Keskkooli lõpus uurisin ruumi käsitlevaid erialasid. Hooned nii palju ei kõnetanud kui just hoonete vaheline ruum, suuremas plaanis kaalusin ka füüsika eriala, mis samuti tegeleb veidi teise nurga alt ruuminähtuste uurimisega.

**Millega oled pärast õpingute lõppu tegelenud?**

Esimesel aastal pärast õpingute lõppu tegelesin eraaedade kujundamisega OÜ Kivisillas. Seejärel otsustasin paar aastat hoopis detailplaneeringutega tegeleda ning töötasin Ruum ja Maastik OÜ-s planeerijana. Detailplaneeringute koostamise kõrvalt hakkasin üha enam tegelema maastikuarhitektuurse projekteerimisega kuni ühel hetkel asusingi maastikuarhitektina tööle Kristian Niguliga kahasse loodud ettevõttes OÜ VÄLI.

**Mida ootad kõige rohkem EMALilt?**

EMALilt ootan erialaseid uudiseid, täiendkoolitusi ja maastikuarhitektide huvide kaitset.

## PIET OUDOLFI SEMINARI JÄRELKAJA

*ülevaate koostas: Kristiina Kupper*

Piet Oudolfi disainikeelt tutvustav seminar toimus 20. märtsil Tallinna Botaanikaaias. Seminari korraldajateks olid EMAL ja Tallinna Botaanikaaed ning selle läbiviimist toetas Kultuurkapital. Tagasivaadet tuleb alustada tõdemusega, et siiani ei ole ükski EMALi seminar olnud nii populaarne, et registreerimine tuleb lõpetada päevi enne plaanitut ning soovijatest tekib ootenimekiri. Kuna reklaamisime seminari IFLA kaudu ja saatsime infot ka Soome kolleegidele, siis oli tegu tõepoolest rahvusvahelise seminariga, kus oli osavõtjaid nii Soomest kui Lätist.

Seminari sisse juhatav pooltund anid mõista, et käes on revolutsiooniline situatsioon püsilillenduses – vana moodi enam ei taha ja uut moodi veel ei oska. Kuna seminaril osales väga erinevaid spetsialiste, siis kindlasti oli üks ürituse korraldamise eesmärk ka ühise keele – Piet Oudolfi disainikeele – õppimine. Loota on, et sellel teemal seminaride korraldamisega jätkame Tallinna Botaanikaaiaga koostööd. Meeli Müüripeal ja Jaan Mettik tutvustasid Piet Oudolfi ja Noel Kingsbury raamatu „Moodne maastik püsikute ja kõrrelistega“ tõlkimise ja väljaandmise võlusid ning valusid. Naaberriikidest oleme ainsad, kel võimalus seda raamatut riigikeeles lugeda.

Seejärel oli sõnajärg Tom de Witte'i käes, kes on Ouldolfiga koostööd teinud aastakümneid. Tema ettekanne andis ülevaate, kuidas Oudolf taimemaailma juurde jõudis ning millistest põhimõtetest ta oma kujundustes lähtub. Kõlama jäi mõte, et taime iluna ei peaks me käsitlema ainult õisi, vaid tegelikkuses on kogu taim ja tema struktuur aastaringi kaunis. Sellise eesmärgi täitmiseks tuleb taimi hästi tunda ja nendega koos elada. See on Oudolfil õnnestunud tänu puukooli pidamisele. Samuti on oluline, et taimed oleksid pikaealised ning ei leviks kiiresti. Läbi aastate on Odulofi disain muutunud geomeetrilisest kujundusest looduslikumaks ja joonised värvilisemaks. Aga kuidas saavad aiad paberilt tõeks? Sellele küsimusele andis põhjaliku vastuse Rasa Laurinaviciene, kel õnnestus Delaware'i Botaanikaaias Oudolfi disainitud taimestust rajada. Kuulajad said hulga õpetlikke nippe, kuidas ikkagi keerukas ja tuhandetest taimedest koosnev istutusala sünnib.

Seminari lõpetas Thomas Piper´i dokumentaalfilmi „Five seasons“ vaatamine, mis võttis veel kord läbi kõik eelnevalt räägitu. Selle filmi näitamise õiguse on ostnud ka Kino Artis – kes seminarile ei jõudnud saab kinno minna.

Lõpetuseks – huvitav on Oudolfi stiilis aia rajamise võrdlus inimese elukaarega ehk disainimine on lihtne, rajamine on raske ning hiljem nõuab aed pidevat hooldust ja tähelepanu. Vesteldes Tomi ja Rasaga Oudolfi stiilis aedade hooldusest, selgus, et kõige olulisem on aednik, kes tunneks aia taimi läbi ja lõhki. Hooldustöödes iseenesest tegelikult midagi väga mahukat polegi, aga seda üksnes ja ainult siis, kui aed on väga kvaliteetselt rajatud (kasutatud umbrohuvaba mulda, valitud õiged taimed ja piisav istutustihedus jne). Siis on kevadel üks suur töö, kui tuleb aed „maha niita“ ja edasi tuleb *ca* kord kuus rohida. Ja nii lihtne see ongi…

*Fotod: Ülle Kunnus ja Reet Soans*